

OHJEET FASILITAATORILLE

- 1.** Tulosta kahdeksan rastia/ tehtävää tästä tiedostossa (sivut 4–15). Tämä alkuperäinen on A3 kokoa.
- 2.** Päätä kahdeksan paikkaa, johon tehtävät voidaan ripustaa.
- 3.** Viimeisellä rastilla pitäisi olla värikästä paperia, tusseja tai kyniä, saksia, teippiä ja seinä, johon osallistujat voivat teipata lupauksensa.
- 4.** Laadi kartta tai lista paikoista (katso toinen vaihtoehto alla). Tehdäksesi aktiviteetista haastavamman, lisää karttaan tai listaan ylimääräisiä numeroita (katso seuraavat sivut), jolloin numeroita on yhdestä 15:een. Älä muuta tehtäville annettuja numeroita – oikeat vastaukset antavat ohjeet tehtävään numeroiden mukaan. Esimerkiksi tehtävä 1A tulisi sijoittaa paikkaan 1 ja tehtävä 1B sijaintiin 7, kuten seuraavan sivun listassa on esitetty.
- 5.** Jaa osallistujat 2–5 hengen ryhmiin. Jokaisella ryhmällä tulisi olla vähintään yksi älypuhelin. Anna jokaiselle ryhmälle kartta tai lista kaikista 15 numeroidusta sijainnista.
- 6.** Lähetä ryhmät yksitellen ratkaisemaan tehtäviä, jättäen pari minuuttia ryhmien väliin.

TOINEN VAIHTOEHTO:

Pyydä ryhmiä tulemaan luoksesi jokaisen tehtävän jälkeen. He kertovat sijaintinumeron, jonka saivat lukon takaa, kun vastasivat oikein. Jos he antavat oikean numeron, voit kertoa heille seuraavan sijainnin.

Oikeat vastaukset tehtäviin:

1A: 4

1B: mikä tahansa

2A: 52143

2B: A8, B7, C6, D5, E11, F2, G4,
H9, I3, J1, K10

3A: mikä tahansa

3B: 37

4A: 1c, 2b

4B: mikä tahansa

Paikan numero, jonka osallistujat saavat oikean vastauksen jälkeen:

1A: ->7

1B: ->2

2A: ->13

2B: ->6

3A: ->15

3B: ->5

4A: ->10

4B: ->LOPPU

SIJAINNIT

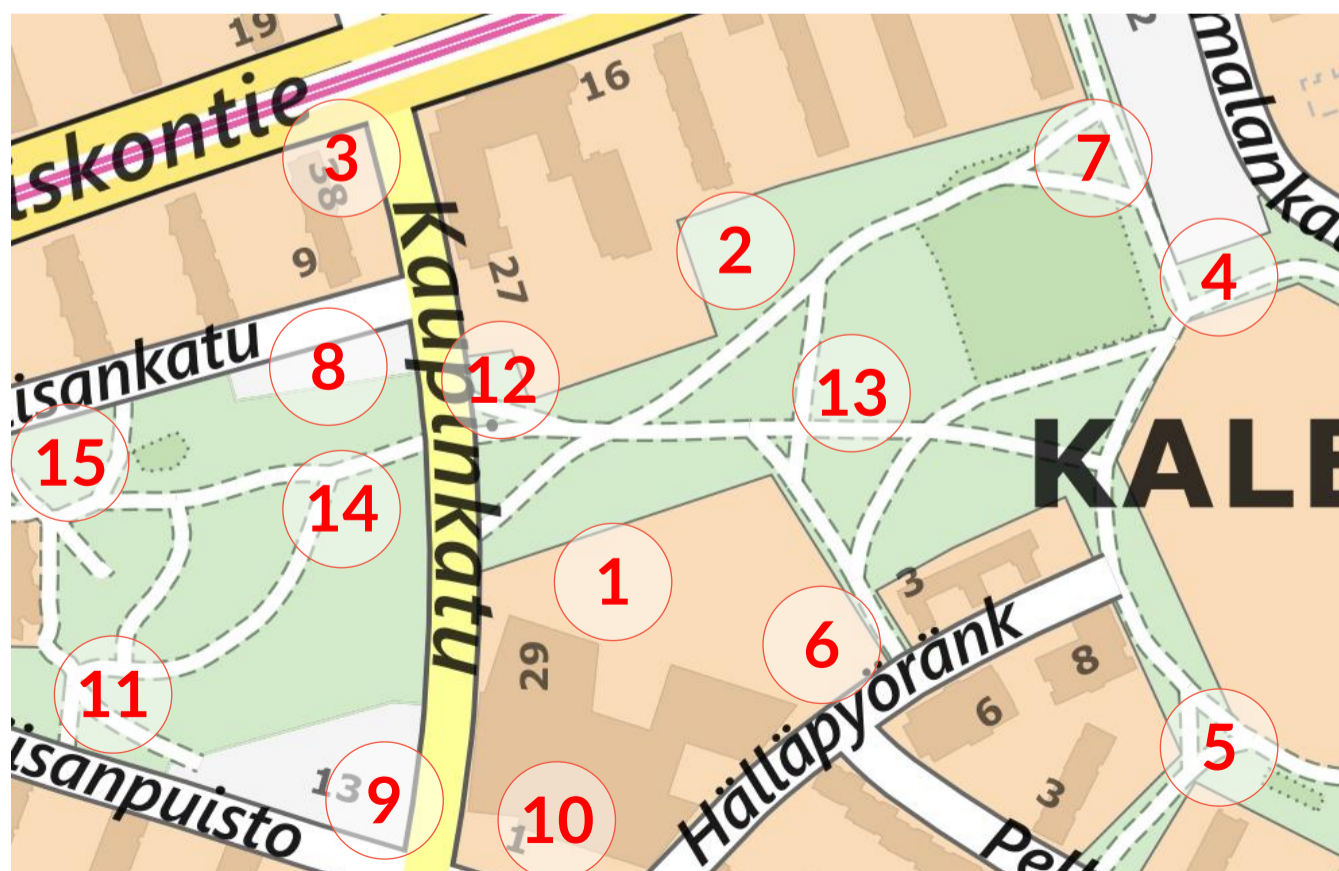
(FASILTAATTORILLE)

Täytä sijainnit seuraavalla sivulla (kirjoita jokaisen numeron kohdalle kuvaus, esimerkiksi "etuoven luona" tai "pihan suurimman puun takana"), tai valmista kartta, jossa on 15 numeroitua sijaintia (8 paikkaa sisältää tehtävän, ja 7 sijaintia on kuvattu mutta ovat tyhjiä).

Varmista, että tehtävät on sijoitettu oikeisiin paikkoihin alla olevan listan numeroinnin mukaisesti.

1.	1A
2.	2A
3.	X
4.	X
5.	4A
6.	3A
7.	1B
8.	X
9.	X
10.	4B
11.	X
12.	X
13.	2B
14.	X
15.	3B

Esimerkki kartasta:

SIJAINNIT

1.

2.

3.

4.

5.

6.

7.

8.

9.

10.

11.

12.

13.

14.

15.

MIHIN MAAILMA ON SITOUTUNUT?

Eurooppa ja koko kansainvälinen yhteisö on sitoutunut edistämään kestävyttä koulutuksessa.

Seuraavat tavoitteet on kopioitu eri maiden allekirjoittamista virallisista asiakirjoista - Paitsi yksi. Mikä seuraavista ei ole todellinen tavoite??

1. Varmistetaan vuoteen 2030 mennessä, että **kaikki oppijat** saavat kestävä kehityksen edistämiseen tarvittavat tiedot ja taidot koulutuksen kautta. <https://kestavakehitys.fi/agenda2030/tavoite-4>
2. Osallistumisen taidot, jotka auttavat nuoria **toimimaan muutoksen tekijöinä**, nousevat koulutuksen erityiseksi painopisteeksi. <https://unesdoc.unesco.org/ark:/48223/pf0000246270>
3. Kestävä kehitys **sisällytetään** kansallisiin, alueellisiin ja kansainvälisiin koulutuksen järjestelmiin ja päätöksiin. <https://unesdoc.unesco.org/ark:/48223/pf0000259719>
4. Jokaisella koululla ja opiskelijalla Euroopassa tulee olla **täsmälleen samanaikaiset** käytännöt kestävyden edistämiseksi. <https://en.unesco.org/sites/default/files/esdfor2030-berlin-declaration-en.pdf>
5. Pariisin sopimus korostaa **koulutuksen merkitystä** ilmastonmuutoksen torjumisessa. <https://ym.fi/pariisin-ilmastosopimus>
6. Tarjotaan oppijoille jo esikoulusta lähtien mahdollisuuksia **ymmärtää ja arvostaa** luontoa ja sen monimuotoisuutta, ja mahdollisuuksia uteliaisuuteen, ihmettelyyn ja toimintaan kestävyden puolesta sekä yksilöinä että yhdessä, luonnon ympäristöissä. <https://education.ec.europa.eu/news/learning-for-the-green-transition-and-sustainable-development>
7. Tuetaan vihreää siirtymää ja kestävä kehitystä edistävää **elinikäistä oppimista**, myös taloudellisesti. <https://eur-lex.europa.eu/legal-content/EN/TXT/?uri=CELEX%3A32022H0627%2801%29>

Vastaa tähän (yksi vastaus /ryhmä)

<https://forms.gle/LwZ3R72ULhxvTXvo7>

MIKÄ MOTIVOI?

Eri ihmiset motivoituvat eri asioista huomioimaan ympäristökysymykset.

Tee testi, ja saat tietää juuri sinun mahdollisuutesi olla ympäristön ystävä. Jokainen ryhmäläinen tekee testin omalla puhelimellaan.

Tehtyänne testin löydätte linkin eteenpäin.

TESTIIN – jokainen tekee itse →

TÄYTTÄKÄÄ YHDESSÄ TESTIN JÄLKEEN TÄMÄ NIIN SAATTE OHJEET ETEENPÄIN

(yksi vastaus ryhmältä riittää) →

<https://forms.gle/cE1oRU2AGKJMyvfQA>

Tulevaisuustalo Sitra on luonut testissä käytettävät motivaatioprofiilit tutkimuksien pohjalta. Sitra on julkinen organisaatio, jonka toiminnasta säädetään Suomen lainsäädännössä. Se on poliittisesti ja taloudellisesti riippumaton.

← Lisätietoa motivaatioprofileista ja Sitrasta

MITÄ VÄLII?

Mikä on yksilöllisten valintojen merkitys hiilidioksidipäästöjen kannalta?

Vertaa seuraavien yksittäisten toimien vaikutuksia vuodessa (tCO₂e/vuosi) ja järjestä ne korkeimmasta matalampaan määrään päästöjä.

1. Kasvipohjainen ruokavalio
2. Vihreän energiasopimuksen valitseminen
3. Kierrätys
4. Bensiiniauton korvaaminen hybridiautolla
5. Kieltäytyminen yhdestä Atlantin ylittävästä lennosta

Voit löytää perustelun järjestykselle tutkimusartikkelista <https://iopscience.iop.org/article/10.1088/1748-9326/aa7541> ja sen kaaviosta täältä

Kirjoita tähän toimintojen numerot suurimmasta pienimpään päästösäästöön, niin löydät tiesi seuraavaan tehtävään.

<https://forms.gle/zFa8AJAXNyH6c2a87>

KAIKKI ON YHTEYDESSÄ TOISIINSA KAIKKEEN

Kaikissa oppiaineissa opitaan ekologisen kestävyysnäkökulmasta tärkeitä asioita.

Yhdistä opetussisältö (kirjain) ja oppiaine (numero).

- A.** Yhteiskuntien pitkän aikavälin kehitys ja niiden suhteet luonnonvaroihin.
- B.** Ihmisen ja ympäristön vuorovaikutukset globaalilla ja alueellisella tasolla.
- C.** Monimuotoisuuden merkitys solutasosta biosfääriin.
- D.** Kemikaalien ympäristövaikutukset.
- E.** Mahdollisuus oppia luovuutta, joka on välttämätön taito kestävyysongelmien ratkaisemisessa.
- F.** Kansainvälinen vuorovaikutus kestävä kehityksen kysymyksissä.
- G.** Kestävien energiantuotantomenetelmien ymmärtäminen.
- H.** Uskontojen ja uskomusten rooli eettisinä arvojärjestelminä.
- I.** Matemaattiset mallit, jotka soveltuvat kestäväan kehitykseen liittyvien ongelmien ratkaisemiseen.
- J.** Argumentointi- ja vuorovaikutustaidot, joita tarvitaan kestävyysedistämiseksi.
- K.** Lihasvoiman käyttäminen moottoreiden sijaan, jotta liikkuminen olisi ekologisesti kestävä.

- 1.** Äidinkieli
- 2.** Vieraat kielet
- 3.** Matematiikka
- 4.** Fysiikka
- 5.** Kemia
- 6.** Biologia
- 7.** Maantiede
- 8.** Historia
- 9.** Etiikka ja uskonto
- 10.** Liikunta
- 11.** Taide ja musiikki

Yksi vastaus/ryhmä

<https://forms.gle/ALu1N7M5kZKVZQ4r5>

OLET OSA RATKAISUA!

Kestävyyshaidot ovat
välttämättömiä työelämän
tulevaisuudessa
lähes kaikilla aloilla.

Mikä voisi olla tuleva työsi kestävän kehityksen parissa?
Millaisia kestävän kehityksen osaamisia tarvitsisit
saavuttaaksesi tavoitteesi?

Voit tutustua näihin työpaikkailmoituksiin,
tai voit keksiä sopivan työn itse.

Vinkkejä työnhakuun: <https://r.jyu.fi/GreenComp>

HAKEMUS

Mihin työhön haet?

Millaista kestävän kehityksen
osaamista tarvitaan?

Lähetä vastauksesi tänne:

<https://forms.gle/SM8aLzY2FVtA99ar7>

Kestävyyskonsultti

Sustainability Consultant

Kestävyys ja vastuullisuus ovat tämän päivän ja tulevaisuuden yritystoiminnan ja rakentamisen tärkeitä periaatteita.

Kestävyyskonsulttien asiantuntemusta tarvitaan pienentämään yritysten ja rakentamisen hiili- ja luontojalanjälkeä.

Kestävyyskonsulttina suunnittelet vaikuttavia tekoja kestävyiden edistämiseksi yhteistyössä tiimisi ja asiakkaittesi kanssa. Tarvitset tietoa ympäristövaikutuksista ja lainsäädännöstä sekä argumentointi-

Planetaarisen terveyden lääkäri

Kosketus monimuotoiseen luontoon vahvistaa ihmiskehon mikrobistoa ja ehkäisee meitä monilta sairauksilta kuten allergioilta, astmalta, tulehduksellisilta suolistosairauksilta ja diabetekselta. Planetaarisen terveyden lääkärinä tehtäväsi on ohjata ihmisiä lisäämään, ekologisesti kestävää liikuntaa, luontokontakteja sekä syömään terveellisesti planetaarista ruokavaliota noudattaen. Planetaarinen terveys ja hyvinvointi perustuu ymmärrykseen ihmisen hyvinvoinnin riippuvaisuudesta luonnon ekosysteemien elinvoimaisuudesta. Tässä ihmissläheisessä työssä tarvitset erityisesti tietoa luonnon hyvinvointivaikutuksista ja

Vastuullisen muodin suunnittelija

Muotimaailmassa etsitään nyt yhä vastuullisempia ja kestävämpiä ratkaisuja, joissa hyödynnetään uusia kuitukeksintöjä ja tekstiilien uusiokäyttöä. Suomi on ratkaisujen kehityksessä Euroopan kärkimaita. Vastuullisen muodin periaatteina ovat luonnonvarojen, veden, energian ja kemikaalien käytön minimointi koko vaateen elinkaaren ajalta sekä ihmisten hyvinvoinnin vaaliminen. Vaatteiden tekeminen ja käyttö on tärkeää, ei vain ostaminen ja omistaminen. Hae mukaan luovaan työhön, jossa olet mukana kehittämässä vastuullisesti tuotettuja pitkäikäisiä vaatteita ekologisesti ja sosiaalisesti kestävästä ja kierrätetyistä materiaaleista.

Ympäristöjuristi

Ympäristöalan työmarkkinat ovat voimakkaassa kasvussa ja ympäristölainsäädännön osaajia tarvitaan monilla työpaikoilla. Ympäristöjuristina pääset työskentelemään haastavissa ja monipuolisissa ympäristölainsäädäntöön liittyvissä projekteissa ja valvontatehtävissä. Työssäsi valvot ympäristölakien toimeenpanoa, osallistut ympäristörikosten selvittämiseen ja myös toimit ympäristölainsäädännön asiantuntijana erilaisissa ongelmanratkaisutilanteissa. Meillä pääset kehittämään vaikuttamisen taitoja sekä asiantuntemustasi ympäristö- ja hallintolainsäädännöstä asiantuntevassa ja kannustavassa työyhteisössä.

Uusiutuvan energian asiantuntija

Energiantuotanto muuttuu tulevien vuosien aikana merkittävästi, kun markkinoille tulee jatkuvasti uutta uusiutuvaa teknologiaa energiantuotannon tarpeisiin. Yrityksessämme rakennamme uutta energiantuotantokapasiteettia vastataksemme tulevaisuuden tarpeisiin. Pääset mukaan edistämään yhteiskunnallista kestäväää energiamurrosta, joka on ilmastonmuutoksen hidastamisen kannalta ratkaiseva kysymys.

Uusiutuvan energian asiantuntijana tehtävänäsi on optimoida energiantuotannon vähäpäästöisyyttä ja samalla taloudellista kannattavuutta, seurata aktiivisesti sähkömarkkinoita, luoda yhdessä tiimin kanssa uusia toimintamalleja

LUONNON JA YMPÄRISTÖNHOITAJA

Ilmastomuutos aiheuttaa luontokatoa eri lajien elinympäristöjen muuttuessa ja vähentyessä. Haluaisitko olla mukana taklaamassa luontokatoa ja edistämässä luonnon säilymistä? Kiinnostaako sinua ulkoilmatyö erilaisissa luonnonympäristöissä?

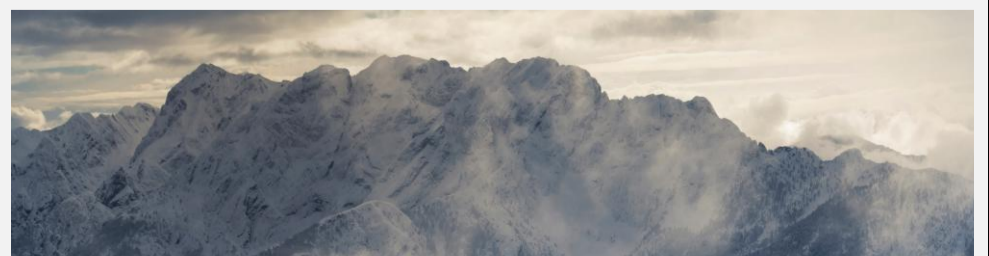
Luonnon ja ympäristöhoitajana tehtävänäsi on suunnitella ja kunnostaa erilaisia ympäristökohteita, tehdä selvityksiä ympäristön tilasta sekä toimia kierrätyksen ja vesihuollon asiantuntijana. Tässä tehtävässä pyrit myös edistämään ihmisten luonto- ja ympäristötietoutta sekä ihmisten ja luonnon myönteistä vuorovaikutusta.

Virtuaalisten matkojen suunnittelija

Virtuaalimatkailu on ekologinen ja joustava tapa kokea elämyksiä erilaisissa ympäristössä. Virtuaalimatkailun perusajatuksena on päästä vierailemaan jossain paikassa ilman fyysistä matkaa kohteeseen. Näin myös vähennetään matkailun aiheuttamaa ympäristökuormitusta. Koska fyysisiä rajoitteita ei ole, virtuaalimatkailun rajana on lähinnä vain kehittäjien mielikuvitus. Voidaan sukeltaa veden alle tai lennellä ympäriinsä, osallistua tapahtumiin, joihin ei muuten olisi mahdollisuutta osallistua, kutistaa tai suurentaa ihmistä ja mennä vaikka avaruuteen.

Virtuaalisten matkojen suunnittelijan tehtävässä tarvitaan luovuutta ja yhteistyötaitoja, kun tuotantoryhmän jäsenenä suunnittelette matkoja ja kehitätte palveluja asiakkaiden toiveiden mukaan.

INNOSTAVAT INNOVAATIOT

Sellaista keksintöä, joka poistaisi ympäristön huomioimisen tarpeen tai avaisi tien rajattomaan kuluttamiseen, ei ole näköpiirissä.

Monia ongelmia helpottavia osaratkaisuja on kuitenkin olemassa.

**Mitkä kaksi näistä keksinnöistä on niitä,
joita EI ole olemassa?**

- 1.** Sähkölentokone, joka toimii ilman polttoainetta
- 2.** Tulostettava aurinkopaneeli, joka voidaan sijoittaa esimerkiksi seinään
- 3.** Ilmakehään ripustettava hiilidioksidia vedeksi muuttava verkko AEN (Atmospheric Emissions Net)
- 4.** Ei-fossiilisista aineista tuotettu polttoaine autoihin
- 5.** Polttovoimalaitoksissa vapautuneen hiilen varastointi ja talteenotto CCS (Carbon Capture and Storage)
- 6.** Vedyn käyttäminen teräksen tuotannossa fossiilisten polttoaineiden tilalla
- 7.** Jääkaapin tavoin toimivat merenpohjaan asennettavat pylvää, joka laskevat lämpötilaa
- 8.** Tekoälyn hyödyntäminen energiakulutuksen optimoinnissa
- 9.** Ilman hiilidioksidista ja ravinneliuoksesta mikrobien ja vihreän sähköän avulla valmistettu ruokaproteiini.

Ryhmä antaa yhden yhteisen vastauksen:

MIKS KUKAAN EI TEE MITÄÄN?

... vai tekeekö?

Itse asiassa suuri joukko ammattilaisia tekee kokopäiväisesti töitä ympäristöasioiden ja ekologisen kestävyuden hyväksi, ja vielä useampi osa-aikaisesti.

Tilastotieto antaa viitteitä ympäristötyön määrästä.

Arvioi:

1. Kuinka monta ihmistä työskenteli ympäristöalalla Euroopassa (vuosi 2022, henkilötyövuotta)?
 - A. 252 000
 - B. 1,2 miljoonaa
 - C. 6,7 miljoonaa
2. Mikä on ympäristösektorin taloudellinen panos EU:ssa vuosittain?
 - A. 538 000 000 €
 - B. 538 000 000 000 €
 - C. 538 000 000 000 000 €

Lähetätkää ryhmänä yksi vastaus

<https://forms.gle/6FUUpvaUVK1J5bF9P9>

MIKÄ ON SINUN KÄDENJÄLKESI?

Jokaisella meistä on monenlaisia vaihtoehtoja toimia kestävyyspuolesta. Mikä on sinun valintasi?

1. Piirrä oman kätesi ääriviivat paperille.
2. Leikkaa kädenjälki pois.
3. Kirjoita käteen, miten aiot toimia kestävyyspuolesta.
4. Teippaa kätesi seinään.

Esimerkkejä toimista:

- Ota yhteyttä päättäjiin ja vaadi kestäviä politiikkoja
- Ehdota ja järjestä tietoisuutta lisäävä kampanja ryhmäsi tai tiimisi kanssa
- Keskustele kollegoidesi kanssa kestävydestä
- Korjaa rikkinäinen tuote äläkä osta uutta
- Syö enemmän vihanneksia
- Valitse juna tai bussi lennon tai yksityisauton sijaan lomamatkoilla
- Kävele tai pyöräile lyhyitä matkoja auton tai skootterin sijaan
- tai jotain muuta, jonka olet oppinut, ja mikä on hyväksi ympäristölle

Lähetä vastauksesi myös tänne

Tutustu tiekarttaan osoitteessa

<https://mappa.fi/greencomp-tiekartta/>

